

Проаналізувавши сформованість мотиваційної готовності дитини до школи як одну з умов попередження негативних проявів у її поведінці, можемо дійти висновку, що мотиваційна готовність – це бажання дитини прийняти нову для неї соціальну роль і позицію учня. Для цього важливо, щоб школа приваблювала старших дошкільників своєю головною діяльністю – навчанням. Тому в центрі уваги педагогів і батьків мають бути завдання досягнення такого рівня розвитку дитини-дошкільника, її мотиваційної готовності до навчання, який забезпечить майбутньому школяреві достатню й необхідну життєву компетентність, адаптованість та адекватну зорієнтованість у навколишньому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Божович Л.И. Проблема развития мотивационной среды ребенка / Л.И. Божович // Изучение мотивации поведения детей и подростков. – М. : Педагогика, 2002. – С. 45-51.
2. Венгер Л.А. Готов ли Ваш ребенок к школе? / Л.А. Венгер. – М. : Знание, 2004. – 192 с.
3. Павелків Р.В. Дитяча психологія / Р.В. Павелків, О.П. Цигипало. – К. : «Академвидав», 2008. – 432 с.
4. Кравцова Е.Е. Психологические проблемы готовности детей к обучению в школе / Е.Е. Кравцова. – М., 2009. – 152 с.
5. Пихтіна Н.П. Профілактика негативних проявів у поведінці дітей: навч. посіб. / Н.П. Пихтіна. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2014. – 376 с.
6. Покроева Л. Проблеми підготовки до навчання шестилітніх першокласників / Л. Покроева // Початкова школа. – 2000. - №1. – С. 7.

УМОВИ УПРАВЛІННЯ БАГАТОПРОФІЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ВІДКРИТОЮ СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНОЮ СИСТЕМОЮ НА ЗАСАДАХ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Мосякова Ірина Юліївна

*Центр творчості дітей та юнацтва «Шевченківець»
Україна*

Для ефективного управління закладом позашкільної освіти як відкритою соціально-педагогічною системою на засадах стратегічного менеджменту потрібно створити необхідні умови. За доцільне конкретизувати сутність ключового поняття – «умови», що в «Сучасному тлумачному словнику української мови» [3, с. 879] подається в кількох значеннях, але в необхідному нам контексті заслуговує на увагу таке: «обставини чи особливості реальної дійсності, за яких відбувається або здійснюється щось».

У «Словнику-довіднику з професійної педагогіки» (за ред. А. Семенової) поняття «умова» (від англ. condition) інтерпретується як «сукупність явищ

зовнішнього і внутрішнього середовища, що опосередковується особистістю чи групою людей» (за З. Курлянд). У педагогічному значенні цього терміна В. Стасюк пропонує дотримуватися такого визначення: «обставини, від яких залежить чи відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей» [2].

Пропонуємо на розгляд такі групи умов, як нормативно-правові, науково-методичні, організаційно-педагогічні, організаційно-процесуальні, організаційно-психологічні та матеріально-технічні.

Зупинимось на цих умовах більш докладно. Так, перша група умов – нормативно-правові умови здійснення управління закладом позашкільної освіти на засадах стратегічного менеджменту – включають: нормативно-правове забезпечення управління закладом позашкільної освіти; наявність і систематику нормативно-правової документації; обізнаність суб'єктів управління з законодавчо-правовими актами в системі позашкільної освіти і законодавства у сфері освіти; дотримання законодавства у процесі управління закладом позашкільної освіти; розроблення нормативно-правових документів із урахуванням специфіки закладу позашкільної освіти, яким керують.

Друга група умов – науково-методичні умови здійснення управління закладом позашкільної освіти – передбачають: створення науково-методичного забезпечення освітнього й управлінського процесів; методичний супровід освітньої (навчально-виховної), інформаційно-методичної, організаційно-масової, навчально-репетиційної, концертно-просвітницької та інших видів діяльності; організація управління системою науково-методичної роботи для суб'єктів управління та учнівського самоврядування закладу позашкільної освіти; забезпечення творчої атмосфери для професійно-особистісної самореалізації керівних і педагогічних кадрів закладу позашкільної освіти, творчої активності та заохочення до новаторства; організація методичної допомоги закладам системи загальної середньої освіти з питань упровадження форм і методів позашкільної роботи з учнівською молоддю у практику освітньої діяльності; організація методичного супроводу змістового дозвілля відповідно до здібностей, обдарувань і стану здоров'я вихованців (учнів) і слухачів; організацію дослідницько-експериментальної роботи всеукраїнського рівня; організацію та здійснення дослідницько-пошукової роботи всеукраїнського рівня у закладах позашкільної освіти; трансформацію методичної роботи всіх суб'єктів освітнього процесу в науково-методичну і дослідницько-експериментальну; забезпеченість навчально-методичною і довідниковою літературою, ефективність її застосування; співпраця з науковими установами.

Ці умови характеризується тим, що науково-методична робота в закладі позашкільної освіти становить спеціальний комплекс практичних заходів, які ґрунтуються на досягненнях науки, педагогічного досвіду і спрямовані на всебічне підвищення професійної компетентності, майстерності та розвитку творчого потенціалу кожного педагогічного працівника. Цей комплекс орієнтований, перш за все, на підвищення творчого потенціалу педагогічного

колективу, а в кінцевому результаті – на поліпшення якості й ефективності освітнього процесу.

Основними принципами організації науково-методичної роботи в закладі позашкільної освіти є такі: відповідність системи науково-методичної роботи закладу позашкільної освіти сучасному замовленню держави; науковість (знання сучасних теоретико-методологічних основ розвитку вітчизняної та зарубіжної педагогіки, психології, соціології з питань виховання творчої особистості); системність (відпрацювання мети, завдань, змісту, форм, методів як цілісної системи позашкільної діяльності); послідовність, наступність, неперервність, масовість (усебічне охоплення педагогів різними формами методичної роботи протягом навчального року); творчий характер (максимальна активізація діяльності педагогів); конкретність (урахування особливостей закладу, типу, завдань і програми позашкільної життєдіяльності); оперативність, гнучкість, мобільність у врахуванні сучасних вимог до розвитку позашкільної освіти; колективний характер (поєднання зусиль усіх структур педагогічного колективу).

Зміст діяльності науково-методичної роботи закладу позашкільної освіти охоплює:

- аналіз стану освітньої (навчально-виховної) роботи і рівня розвитку вихованців (учнів), слухачів відповідно до завдань позашкільної освіти;
- налагодження дослідно-експериментальної роботи, педагогічного проектування;
- індивідуальне і групове консультування керівників гуртків з актуальних проблем сучасного позашкільня;
- визначення рівня забезпечення потреб батьків, дітей, громадськості в позашкільній освіті, прогнозування змін їхніх освітніх запитів;
- розроблення критеріїв і проведення моніторингових досліджень;
- експертиза освітніх проектів, рецензування, редагування методичних посібників, статей, розроблення власних методичних рекомендацій, програм, посібників із проблем позашкільної освіти, пропозицій щодо підвищення ефективності освітньої діяльності закладу позашкільної освіти;
- пошук, накопичення, систематизація інноваційних технологій у позашкільній освіті, відпрацювання механізмів оволодіння ними педагогами закладу позашкільної освіти;
- вивчення, узагальнення і поширення кращого педагогічного досвіду з проблем планування й організації роботи дитячих творчих об'єднань;
- підтримка постійних зв'язків із науково-методичними службами різних установ і педагогами-практиками інших типів закладів освіти.

Науково-методична робота закладу позашкільної освіти організована нестандартно, переорієнтована на стимулювання професійного саморозвитку, активності та самостійності кожного педагога з урахуванням його індивідуальних запитів, характеру та творчих можливостей.

Третя група – організаційно-педагогічні умови здійснення управління закладом позашкільної освіти – охоплює: організацію допрофесійної та професійної освіти в багатопрофільному закладі позашкільної освіти; якісне забезпечення педагогічними працівниками і фахівцями за напрямками

позашкільної освіти; підвищення рівня кваліфікації та фахової майстерності, професійної та управлінської компетентності. З метою реалізації профорієнтаційної програми вдосконалено систему роботи з урахуванням вікових особливостей, років і рівнів навчання для формування, становлення допрофільних і реалізації профільних інтересів вихованців (учнів), слухачів.

Четверта група – організаційно-процесуальні умови – включають: організацію раціонального вибору, модернізації або розроблення «стратегічного набору» для організації ефективного стратегічного управління закладом позашкільної освіти (здійснюється розроблення стратегії розвитку закладу позашкільної освіти в умовах змін і підготовка методичних рекомендацій щодо розроблення стратегії) характеризується тим, що заклад позашкільної освіти, як відкрита соціально-педагогічна система, є самодостатньою, такою, що саморозвивається, взаємодіє з зовнішнім середовищем, є більш складною та комунікаційно наповненою системою. Саме ці обставини визначають переважне значення внутрішніх чинників у закладі позашкільної освіти, які є компонентами закладу позашкільної освіти як освітньої системи, та які є тими можливими рушійними силами, що приводять до змін і перетворень. Джерелом змін, відповідних до вимог соціального запиту та інноваційного розвитку, є створена у закладі позашкільної освіти під керівництвом директора спільна управлінська команда, яка здатна функціонально і компетентно здійснювати цілеспрямовані зміни і поліпшення.

П'ята група умов – організаційно-психологічні умови здійснення управління на засадах стратегічного менеджменту – охоплюють: організацію психологічного супроводу освітнього процесу; дослідно-експериментальну роботу у систему національного виховання.

Так, забезпеченням оптимального морально-психологічного клімату в освітньому процесі займається психологічна служба закладу і педагогічний колектив. Діяльність психологічної служби спрямована на психологічний супровід освітнього процесу, підтримку діяльності педагогічного колективу, який працює над проблемою створення інноваційного середовища в закладі позашкільної освіти як шлях розвитку креативної особистості.

Шоста група – матеріально-технічні умови здійснення управління на засадах стратегічного менеджменту – передбачають модернізацію матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів і залів та комп'ютеризацію освітньої діяльності закладу.

Отже, розглянуті групи умов, зокрема, нормативно-правові, науково-методичні, організаційно-педагогічні, організаційно-процесуальні, організаційно-психологічні та матеріально-технічні, визначають ефективність системи управління закладом позашкільної освіти як відкритою соціально-педагогічною системою на засадах стратегічного менеджменту[1].

Список використаних джерел:

1. Мосякова І.Ю. Організаційно-педагогічні засади управління багато профільним позашкільним навчальним закладом : дисертація кандидата педагогічних наук : 13.00.06 / Мосякова Ірина Юліївна; - Черкаси, 2018.

2. 220. Словник-довідник з професійної педагогіки» [І за ред. А. В. Семенової. – Одеса : Пальміра, 2006. – 272 с.
3. 227. Сучасний тлумачний словник української мови» [за заг. ред. В. В. Дубічинського. – Харків : ВД «Школа», 2006. – 1008 с.

ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМЛИВОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ПЕРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Божко Анна Олександрівна

Науковий керівник: Фаловська І.Д.

Луцький педагогічний коледж

Україна

Мета. Розглянути можливі шляхи та засоби формування у здобувачів освіти компетентностей підприємливості та фінансової грамотності під час вивчення курсу «Я досліджую світ» у першому класі; визначити види діяльності та методи роботи для підвищення ефективності формування цих компетентностей; визначити орієнтовні результати їх сформованості наприкінці певного навчального періоду.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. [1] Відповідно до загальної мети освіти, місією початкової школи є формування в дитини загальнокультурних і морально-етичних цінностей, ключових і предметних компетентностей, необхідних життєвих і соціальних навичок, що забезпечують її готовність до продовження навчання в основній школі, життя у демократичному суспільстві. [порадник] Виконання загальної мети освіти та мети початкової освіти повинне забезпечуватися усіма навчальними дисциплінами, в тому числі й інтегрованою дисципліною «Я досліджую світ».

В основу Концепції Нової Української Школи покладено компетентнісний підхід до навчання, що визначає одинадцять ключових(найбільш важливих) компетентцій. Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. [3] Для досягнення мети (всебічний розвиток дитини) освіти навчальні дисципліни повинні забезпечувати реалізацію усіх ключових компетентностей, оскільки вони дозволяють усунути розбіжності між теоретичними знаннями здобувачів освіти та їх здатністю застосовувати ці знання на практиці (у реальних життєвих ситуаціях).

До ключових компетентцій відносяться і такі, як підприємливість та фінансова грамотність. Вони передбачають ініціативність, готовність брати